

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvcvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

6. Vtrum de inferno liberauerit damnatos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](#)

ab inferis liberavit. Et hoc est quod dicitur Zach. 9. Tu uero in sanguine testamenti tui, eduxisti uinculos de lacu, in quo non erat aqua. Et Col. 2. dicitur, quod expolians principatus & potestates, i. infernales, auferendo Abraham, Isaac & Jacob & ceteros & iustos, traduxit eos, id est longe ab hoc regno teneratur, ad celum duxit, ut gl. * ibidem dicit.

glo. inter &
ord. simili.
Ioco citato
in arg.
et ep. 99. af
me. 10. 2.

AD PRIMVM ergo dicendum, qd Aug. t ibi loquitur contra quosdam, qui estimabant antiquos iustos ante adventum Christi, in inferno doloribus pœnaruſ fuisse subiectos. Vnde parum ante uerba inducta premitit dicens, Additum quidam hoc beneficium antiquis etiam sanctis fuisse concessum, ut dominus cum in infernum uenisset, doloribus soluerentur: sed quoniam modo intelligatur Abrahā, in cuius sinu etiam pauper ille susceptus est, in illis fuisse doloribus, ego quidem non video. & ideo eum postea subdit, se nondum inuenisse quid defensus Christi ad inferos, antiquis iustis contulerit, intelligendum est quantum ad absolutionem a doloribus pœnaruſ contulit tamen cis quantum ad adoptionem gloriae, & per consequens soluit eorum dolorem, quem partebantur ex dilatione gloriae. Ex cuius tamen spe, magnum gaudium habebant, secundum illud Io. 8. Abraham pater ueſter exultauit, ut uideret diem meum & ideo subdit, A quibus eum secundum beatificani * presentiam suam diuinitatis, numquam video recessisse, in quantum scilicet ante adventum Christi erant beati in spe, et nondum essent perfecte beati in re.

AD SECUNDVM dicendum, quod sancti patres dum adhuc uiuerent, liberati fuerunt per fidem Christi ab omni peccato tam originali quam actuali, & a reatu penitentia actualium peccatorum: non tamen a reatu poena originalis peccati, per quem excludebantur a gloria, nondum soluto pretio redemptoris humanæ sicut etiam nunc fideles Christi liberari per baptismum a reatu actualium peccatorum, & a reatu originalis quantum ad exclusionem gloriae remanent tamen adhuc obligati reatu originalis peccati, quantum ad necessitatem corporaliter moriendo: quia renouantur secundum spiritum, sed non dum secundum carnem, secundum illud Röm. 8. Corpus quidem mortuum est propter peccatum, spiritus uero uiuit propter iustificationem.

AD TERTIVM dicendum, quod statim Christo mortem patiente, anima eius ad infernum descendit, & sua passionis fructum exhibuit sanctis in inferno detentis, quamuis ex loco illo non exierint, Christo apud inferos commorante: quia ipsa Christi præsencia pertinebat ad cumulum gloriae.

ARTICVLVS VI.

Vtrum Christus aliquos damnatos ab inferno liberauerit.

3. di. 22. q. 2.
ar. 2. q. 2. &
op. 3. l. 24.

T Itulus clarus est. In corpore una conclusio: Christus descendens ad inferos, nullum datum ab inferno liberavit. Probatur: Christus descendens ad inferos, operatus est in uirtutem sua passionis, ergo liberationis fructum illis solis contulit, q. passione Christi fuerunt coniuncti per fidem

AD SEXTVM sic proceditur. Videretur, quod Christus aliquos damnatos ab inferno liberaret. dicit enim Isa. 24. Congregabuntur congregatio eius fascis in lacum, & claudentur ibi in carcere, & post multos dies uisitabuntur. Loquitur autem ibi de damnatis, qui militia caliadora uerant, ergo uidetur, qd etiam damnati, Christo descendente ad in-

feros, sint visitati: quod ad eortum liberationem videtur pertinere. ¶ 2 Præt. Super illud Zach. 9. Tu autem in sanguine testamenti tui, eduxisti uinculos de lacu, in quo non erat aqua, dicit glo. * Tu eos liberasti, qui tenebatur uinciti carceribus, ubi nulla misericordia eos refrigerabat, quam diues ille petebat: sed soli damnati includuntur carceribus absque misericordia. ergo Christus liberauit alios quos de inferno damnatorum.

¶ 3 Præt. Potentia Christi non fuit minor in inferno, quam in hoc mundo: utrobique enim operatus est per potentiam suam diuinitatis: sed in hoc mundo, de quolibet statu aliquos liberauit. ergo etiam in inferno liberauit aliquos etiam de statu damnatorum.

SED CONTRA est, quod dicitur Osee 13. Ero mors tua o mors, mors tuus ero inferne, glo. * Eleemos educendo, reprobus ibidem relinquendo: sed soli reprobi sunt in inferno damnati. ergo per defensionem Christi ad inferos, non sunt aliqui de inferno damnatorum liberati.

RESPON. Dicendum, quod (sicut supra dictum est *) Christus defecendens ad inferos, operatus est in virtute sue passionis: & deinde eius defensus ad inferos, i. illis solis liberationis fructum, qui fuerunt passioni Christi coniuncti per fidem charitate formatam, per quam peccata tolluntur. Illi autem qui erant in inferno damnatorum, aut penitus fidem passionis Christi non habuerant, sicut infideles: aut si fidem habuerant, nullam conformitatem habebant ad charitatem Christi patientis. vnde neca peccatis suis erant mundati. Et propter hoc defensus Christi ad inferos non contulit eis liberationem a reatu penitentia infernalis.

AD PRIMVM ergo dicendum, qd Christo descendente ad inferos, oes qui erant in quaunque parte inferni, sunt aliquiter visitati: sed quidam ad suam consolationem, & liberationem, quidam autem ad suam confutationem, & cōfusionem, sicut damnati, vnde ibidem subditur, Et erubescet luna, & confundetur sol, &c. Potest etiam hoc referri ad visitationem, qua visitabuntur die iudicij: non ut liberentur, sed ut amplius condemnentur, secundum illud Sophonie. I. visitabo super viros defixos in fessibus suis.

AD SECUNDVM dicendum, quod cum dicitur in glo. * vbi nulla misericordia eos refrigerabat, intelligendum est, quantum ad refrigerium perfecte liberationis: quia sancti patres ab illis inferni carceribus ante Christi adventum non poterant liberari.

AD TERTIVM dicendum, qd non fuit propter Christi impotentiam, quod non sunt aliqui liberati de quolibet statu infernali, sicut de quolibet statu mundanorum: sed pp diuersam utrumque conditionem. Nam homines quidam uiuent, ppnt ad fidem & charitatem converti: quia in hac vita non sunt homines confirmationis in bono vel malo, sicut post exitum ab hac vita.

ARTICVLVS VII.

Vtrum qui cum originali deceperant, fuerint a Christo liberati.

AD SEPTIMVM sic proceditur. Videlur, quod pueri, qui cum originali deceperant, qui cum originali deceperant,

charitate formatam, ergo damnatis non contulit liberationis fructum. Prima consequentia probatur: qui per illam ratum peccata tolluntur. Secunda autem, quia damnati aut erant infideles, aut sine conformitate ad charitatem Christi patientis: ac per hoc in pecatis suis.

gl. in
naturis.
art. 4. huius
q. ad 2.

gl. in
naturis.
art. 1. praece-

positio
guam.

Super quod, quin-
quaginta secunda ar-
ticulum septimum.

T Itulus clarus. In corpore una est conclusio du plicer probata. Cō- clusio est Christi de- scendens ad inferos, nō

li-